

# Jerzy Głosik

---

## Suraż, pow. Łapy

---

Informator Archeologiczny : badania 1, 87-88

---

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

S U R A Ż, pow. Łapy

Konserwator Zabytków Archeo-  
logicznych w Białymstoku

Badania prowadził dr Jerzy Głosik, w dniach od 2 - 13.X, finansował WKZ w Białymstoku.

Prace stanowiły kontynuację wykopalisk na obszarze osady typu "Łużyckiego" / stanowisko I-wsze w Suraziu/, w zagrodzie Władysława Litwińczuka i miały na celu weryfikację znanych z relacji ustnych stanowisk archeologicznych w okolicy, jak też przeprowadzenie nowych poszukiwań w dolinie Narwi.

Badania potwierdziły dotychczas znaną sytuację stratygraficzną, w której warstwa młodsza wczesnośredniowieczna zalegała w górnych poziomach osadniczych, natomiast zespoły starsze /jamy, paleniska/, związane z osadnictwem typu "Łużyckiego", występowały w dolnych partiach profilu.

Nowe elementy do poznania charakterystycznego dla osadnictwa typu "Łużyckiego" w Suraziu, przemysłu kościanego /np. harpuny, szydła, zawlecзки, amulety z kłów dzika/, wniosły półfabrykaty i kości zmagazynowane w formie surowca, w jednej z jam osadniczych.

W materiale ceramicznym obok czystych cech "Łużyckich", jak np. naczynia jajowate z typowym chropowaceniem bądź obmazywaniem powierzchni, występują elementy obce, charakterystyczne dla kręgu prabałtyjskiego /np. gruba ceramika o nierównej powierzchni/. Sytuacja ta, między innymi znajduje swoje uzasadnienie w położeniu osady typu "Łużyckiego" w Suraziu, na pograniczu stref prasłowiańskiej i prabałtyjskiej.

Pod względem chronologicznym osadę typu "Łużyckiego" w Suraziu można datować na późną epokę brązu, chociaż nie wyklucza się jej trwania od początków okresu halsztackiego.

Wykonane sondaże na sąsiednich posesjach tego stanowiska, wskazują na niezbyt rozległy obszar osady "Łużyckiej" w Surażu, zamykający się w granicach 0,5 ha.

Z nowoodkrytych stanowisk w okolicy Suraża, należy zwrócić uwagę na obozowiska kultury trzcinięckiej, występujące na piaszczystych terenach nadzalewowych szerokiej doliny Narwi, kierując się w kierunku Łap /tzw. Uroczysko "Mikucicha"/.

**S W I E R C Z Ó W**, pow. Namysłów            patrz paleolit i mezolit

**S Z C Z E C I N E K**                                    Muzeum w Szczecinku

Badania prowadziła mgr Dobrochna Jankowska, finansował Oddział PTH w Szczecinku.

Stanowisko 4 położone jest na terenie czynnej zwirowni znajdującej się bezpośrednio przy szosie Szczecinek-Miastko.

Stanowisko to - cmentarzysko kultury Łużyckiej znane jest jeszcze z badań niemieckich. Po wojnie w 1966 r. zabezpieczył inwentarz jednego grobu.

Wiosną 1967 r. uczniowie Technikum Mechanicznego w Szczecinku odkryli na skarpie zwirowni dalsze dwa groby. Materiał ten dostarczono do Muzeum jednak w formie przemieszanej, co uniemożliwiło wydzielenie obu zespołów grobowych.

Wykop założono na wąskim skrawku nienaruszonej ziemi na kulminacji wzgórza, między krawędzią wybierzyska, a pierwszą linią okopów, z II wojny światowej, obejmując przestrzeń o długości 28 m. Szerokość wykopu wahała się od 3 do 9 m.